

گذری بر سال‌های ابری

نقد و بررسی ده رمان ایرانی

به قلم مریم غفاری جاهد

منتقد برگزیده پنجمین جشنواره نقد کتاب ۱۳۸۷

سرشناسنامه : غفاری جاهد، مریم-
 عنوان و نام پدیدآور : گذری بر سال‌های ابری: نقد و بررسی ده رمان ایرانی/
 به قلم . مریم غفاری جاهد؛ ویراستار: مژگان مظفری.
 مشخصات نشر : تهران : پرسمان: شالان، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری : ۲۰۰ ص
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۶۹-۱۸-۷
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
 عنوان دیگر : نقد و بررسی ده رمان ایرانی.
 موضوع : رمان‌های فارسی — قرن ۱۴ — تاریخ و نقد
 موضوع : رمان‌های فارسی — قرن ۱۴ — کتاب‌های نقد شده
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۱ غ ۷۴/۴ PIR۳۸۶۹
 رده بندی دیویی : ۳/۶۲۰۹۴۸
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۸۴۴۵۹

هرگونه استفاده از جلد و متن کتاب به صورت زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری، تهیه CD، نمایشنامه، فیلم‌نامه و استفاده در سایت‌های مختلف بدون اجازه کتبی ناشر و مؤلف ممنوع است و در صورت مشاهده از متخلفان به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

alirezaeemanesh@yahoo.com

www.Porsemanpress.com

گذری بر سال‌های ابری

نویسنده: **مریم غفاری جاهد**

ویراستار: **مژگان مظفری**

ناشر: **شالان**

ناظر چاپ: **مهین سراجی** چاپخانه: **کیمیاقلم**

تیراژ: **۱۰۰۰ جلد**

نوبت چاپ: **اول، ۱۳۹۱**

شابک: **۹۷۸-۶۰۰-۶۱۶۹-۱۸-۷**

قیمت: **۶۵۰۰ تومان**

آدرس: **میدان انقلاب- خیابان منیری جاوید- کوچه صابر- پلاک ۱- واحد ۵**

تلفن: **۶۶۴۶۰۸۸۱** همراه: **۰۹۱۲۲۱۷۹۸۲۴**

فهرست مقالات

- قصه‌ای که باید باورش کرد ۷
نقد رمان «خانوم» اثر مسعود بهنود
- ۶۲ رمان ۲۴
نقد رمان «رستان ۶۲» اثر اسماعیل فصیح
- ۴۷ نگاه‌های به سال‌های ابری
نقد ساختاری رمان «سال‌های ابری» اثر علی اشرف درویشیان
- ۷۷ قاعده‌ی بازی در شکارگاه
نقد رمان «قاعده بازی» اثر فیروز زنوزی جلالی (برنده جایزه‌ی ادبی جلال آل احمد)
- گذری بر سال‌های ابری (برنده‌ی جایزه شایسته تقدیر پنجمین جشنواره‌ی نقد کتاب) ۱۲۳
نقد محتوایی رمان «سال‌های ابری» اثر علی اشرف درویشیان
- ۱۴۷ وصله‌های ناجور ادبی
نقد رمان «تالار پذیرایی پایتخت» اثر محمد علی گودینی (برنده‌ی دهمین دوره جایزه کتاب فصل)
- ۱۶۰ داستانی از نوع دیگر
نقد رمان «ترجیع بندی برای شاعران جوان» اثر فتح اله بی نیاز (برگزیده جایزه‌ی تکنیکی‌ترین رمان سال ۱۳۸۷)
(نامزد جایزه‌ی ادبیات متفاوت ۱۳۸۷)
(نامزد جایزه‌ی ادبی اصفهان ۱۳۸۷)
- ۱۷۰ عشق یا دیوانگی
نقد رمان «دیوانه‌ها بهتر عاشق می‌شوند» اثر شهره قوی روح
- ۱۹۱ مرگی پایان ناپذیر

نقد رمان «بعد از مرگ هنوز می‌میرم» اثر فتح اله بی نیاز

• گردن‌های افراشته..... ۲۰۲

نقد رمان «ما یک سر و گردن از تفنگ‌ها بالاتریم» اثر شاهرخ تندرو صالح

www.ketab.ir

قصه‌ای که باید باورش کرد*

بررسی رمان "خانوم"، مسعود بهنود، نشر علم، چاپ یازدهم ۱۳۸۷، ۶۴۲ صفحه

رمان، سرگذشت زنی است به نام خانوم از زبان خودش. زنی که «زیر یک سنگ سیاه در وسط گورستان بزرگ تهران، گورستان امامزاده عبدالله خفته است و بر آن سنگ نوشته‌اند: خانوم. تولد: چهارم فروردین ۱۲۷۸. مرگ: چهارم آذر ۱۳۶۴».

خلاصه‌ی داستان

خانوم نوه‌ی دختری مظفرالدین شاه است و تنها فرزند پدر و مادرش. دوران کودکی او مصادف است با حوادث اواخر دوران قاجار و خلع محمدعلی شاه و احمد شاه از سلطنت ایران. پدر وی یکی از خان‌های مستبد و عیاش است که خانوم هیچ خاطره‌ی خوشی از وی ندارد، مادرش زنی سر به راه و آرام، گرچه از شوهر و ظلم او به ستوه آمده، زندگی را با آرامش و گذشت ادامه می‌دهد. خانوم درایام کودکی تحت تأثیر خاله‌ی کوچک خود، نزهت که دختری باسواد و روشنفکر است، از مسائل مملکتی و محدودیت‌های زنان آگاهی یافته، نزهت را راهنمای خود قرار داده است. در این میان که خانوم، نامزد احمد میرزای ولیعهد است، اوضاع مملکت به هم ریخته محمدعلیشاه از

سلطنت خلع شده و قصد فرار دارد. پدر خانوم به دنبال خواستگاری از نزهت و شنیدن جواب رد از او به خاطر انتقام گرفتن از وی، او و خانوم را مورد تجاوز قرار می‌دهد. این حادثه، خودکشی نزهت را به دنبال دارد و در پی آن مادر خانوم برای این که او را برای همیشه از دسترس خان (پدر خانوم) دور بدارد او را به خانواده سلطنتی می‌سپارد که با خود به آدسا ببرند و ملکه ایران حفاظت از او را به عهده می‌گیرد. خانوم طی سال‌های متمادی، خارج از ایران در آدسا یا بادکوبه تحت حمایت این خانواده زندگی می‌کند و سرانجام در بادکوبه به همسری شاهزاده‌ای ترک به نام سعید پاشا در می‌آید؛ اما این شاهزاده که علاقه‌ای به خانوم ندارد در مقابل اعتماد او، تمام اموالش را گرفته و تنها و سرگردان در فرانسه بهایش می‌کند. از این پس خانوم خود سر نوشتش را به دست می‌گیرد و پس از طی مراحل دوباره با خانواده سلطنتی همراه می‌شود. سر انجام خانوم با فردی آلمانی به نام میشل ازدواج می‌کند و صاحب دختری به نام مریم می‌شود؛ اما خوشبختی او دیری نمی‌پاید؛ زیرا در جریان اشغال فرانسه توسط آلمان و اختلافاتی که بین دو کشور ایجاد می‌شود شوهرش دستگیر شده، خبر خودکشی‌اش به خانوم می‌رسد. خانوم به همراه دخترش مدتی در آلمان زندگی کرده سپس به ایران باز می‌گردد؛ او هنوز به عنوان نوهی مظفرالدین شاه مقرر دارد و با دخترش در خانه‌ای بزرگ در شمال شهر تهران زندگی می‌کند. پانزده سال پس از شنیدن خبر مرگ میشل، او که در زندان به سر می‌برده، باز می‌گردد و خانوم را پیدا می‌کند؛ اما به شدت الکلی و بیمار است و زندگی‌اش دیری دوام نمی‌آورد. پس از مرگ میشل، مریم پس از این که به همراه خانوم برای ادامه تحصیل به آمریکا می‌رود، در آنجا ازدواج می‌کند و صاحب دختری به نام ناناز می‌شود. هنگام